

"ŞEKER FABRİKALARI HALKTAN YUMURTA TOPLAYARAK KURULDU"

Seker Fabrikaları A.5. Elektro mekanik
Aygıtlar Fabrikası (EMAF) MUDÜRÜ
Erkan Çetinkaya

Erkan ÇETİNKAYA

1944 yılında Bolu'nun Göynük ilçesinde doğdu. Ortaöğrenimini Haydarpaşa Lisesi'nde tamamladıktan sonra İstanbul Teknik üniversitesi Elektrik Fakültesi Kuvvetli Akımlar Bölümü'nden 1967 yılında mezun oldu. Şeker Şirketi Alpullu Şeker Fabrikası'nda Makina elektrik Şefi olarak göreve başladı. 1974 - 1976 yılları arasında Turhal Şeker Fabrikası'nda işletme uzmanı olarak çalışan Çetinkaya, 1976-1978 yılları arasında da aynı fabrikada işletme müdürü olarak

bulundu. 1978 - 1980'de Erzurum Şeker Fabrikası, 1980 - 1983'de Burdur Şeker Fabrikası İşletme Müdürlüğü görevinde bulundu. Alpullu, Turhal, Erzurum ve Burdur Şeker Fabrikalarının tesisat ve modernizasyonunda önemli katkıları bulunan Çetinkaya, nitelikli bir işletmecilik anlayışıyla kamu işletmelerinin verimli olabileceğini kanıtlayan başarılı bir bürokrat olarak tanındı. Erkan Çetinkaya, halen Ankara Şeker Fabrikası Elettro Mekanik Aygıtlar Fabrikası Müdürü olarak görev yapıyor.

EMO- Sayın Çetinkaya, bize Türkiye Şeker Fabrikaları'nın tarihini ve Türk sanayindeki yerini kısaca anlatır mısınız?

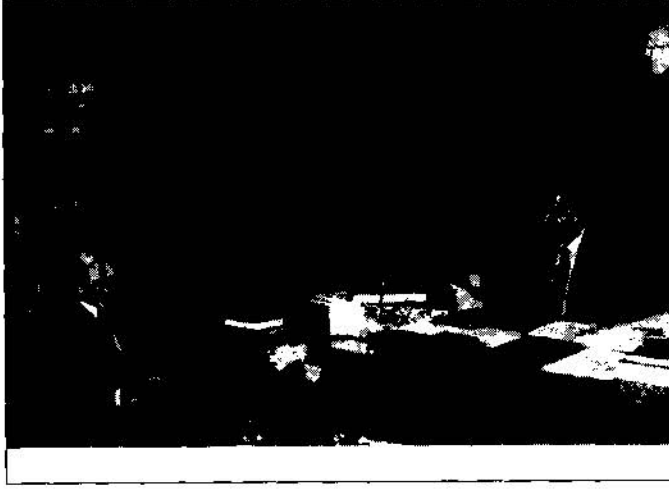
- Şeker Fabrikalarının Türk sanayiindeki yeri genellikle tam olarak bilinmez veya hafife alınır. Genç Cumhuriyet'in ilk sanayi kuruluşu şeker fabrikalarıdır. 1926 yılında Uşak ve Alpullu Şeker Fabrikaları kuruldu. Uşak Şeker Fabrikasının kurucusu rahmetli Nuri Şeker'dir ve o yıllarda 65 yaşın üstünde bir insan olmasına rağmen gerçek bir girişimci ruhla bu işe öncülük etmiştir. Atatürk'ün ve İsmet İnönü'nün destekleriyle kurulan bu ilk şeker fabrikaları halktan yumurta toplayarak meydana getirilmiştir. Temelinde böyle bir halk desteği var şeker fabrikalarının. Daha sonraları, 1933'de Eskişehir, 1934'de Tuhrhal Şeker Fabrikaları Yapı Kredi Bankasının da kurucusu olan Kazım Taşkent öncülüğünde Türk sanayisine armağan edildi. Turhal ve Eskişehir Şeker Fabrikaları, 1935 yılında Alpullu ve Uşak Şeker Fabrikalarını da içine alarak Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi'ni oluşturdu. 1950'lerden sonra yeni bir atılımla Adapazarı, Kütahya, Amasya, Konya Şeker Fabrikaları özel teşebbüs eliyle; daha sonra 1954-1956 yılları arasında Susurluk, Burdur, Elazığ, Erzurum, Erzurum, Malatya fabrikaları, 1960'lardan sonra Ankara ve Kastamonu Şeker Fabrikaları Türkiye Şeker Fabrikaları olarak doğrudan doğruya devlet eliyle ve Pancar Ekicileri Kooperatifi işiştirakiyle kuruldu.

Türk şeker sanayiinde 1974 yılında kurulan Afyon Şeker Fabrikasının önemli bir yeri vardır. Diyebilirim ki Afyon Şeker Fabrikası, Cumhuriyet'in ilk eseridir. Çünkü tamamen yerli mühendis ve işçi ile, yerli teknoloji ile kurulmuştur. Bütün projeleri Türk mühendisleri tarafından yapılmış, çelik konstrüksiyonu Karabük Demir Çelik Fabrikası'nda imal edilmiştir.

Yalnız kazan ve tribün ile otomasyon ve elektrik sistemi dışarıdan gelmiştir.

1970'lerden sonra kurulan Iğın, Muş, Ereğli, Elbistan, Ağrı, Kars şeker fabrikaları da büyük ölçüde yerli teknoloji ile ve Elektro Mekanik Aygıtlar Fabrikasının gerçekleştirdiği elektrik ve otomasyon sistemi ile kuruldu.

EMO- Genel olarak mülendislik hizmetlerinin ve EMAF'ın Şeker Şirketi'ndeki yeri konusunda bizi aydınlatır mısınız?

- Şeker fabrikalarının makina mühendisliği ve elektrik mühendisliği ile ne ilgisi olduğu genellikle merak edilir. Aslında ben, şeker fabrikalarındaki mühendisliği işlevi ve kapsamı itibarıyla "Şeker Mühendisliği" diye adlandırıyorum. Şeker mühendisliği makina, elektrik, kimya, işletme alanlarını da içine alan kople bir mühendislik dalı esasen.

EMAF'ın Şeker Fabrikaları'ndaki yerine gelince: Söyleşimizin başında sözünü ettiğim Şeker Fabrikaları kurucuları için altyapısını da düşünerek şeker fabrikalarının ihtiyacı olan yedek parçayı temin etmek amacıyla Eskişehir ve Turhal fabrikalarının yanında birer makina atelyeleri oluşturuyorlar. Burada, şeker fabrikalarını ihtiyacı olan yedek parçayı kendi imkanları ile temin etmek yoluna gidiyorlar. EMAF bu konuda ilk adımdır diyebiliriz. O zaman diğer KiT'ler Sümerbank veya ETİBANK böyle bir girişimde bulunmadıkları halde Şeker Fabrikaları yedek parça imal etmek için kendi imkanlarıyla bir makina atelyesi kuruyor. Bu fabrikalar sayesinde Şeker Fabrikaları arızasız ve yedek parçaları temin edilmiş halde İkinci Dünya Savaşı'nda da çalışıyorlar ve Türk halkı büyük ölçüde şeker sıkıntısı çekmiyor o yıllarda.

EMAF'ın kuruluş amacı kendi belgelerinde şöyle tanımlanıyor: "EMAF öncelikle Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin genel olarak da ülkemizin giderek artan ölçülü denetim aygıtlarına olan ihtiyacının ülkenin öz kaynaklarını kullanmak suretiyle karşılanmasını, mevcut sistem ve aygıtların geliştirilmesini, bakım ve onarımlarını sağlamak amacıyla oluşturulmuştur."

▼ "Avrupa'nın önder kuruluşları ile rekabet edebilecek seviyedeyiz"

Fabrikamızın kuruluşu muhtelif safhalarda gerçekleşti. Şu anda faaliyet gösterdiğimiz binaların temeli 1978 yılında atıldı ve 12 Ocak 1979 tarihinde fabrikamız EMAF adını alarak 7879 m²'lik bir kapalı alanda üretime başladı.

EMO- Fabrikada ne gibi çalışma ve üretimler yapılıyor?

- Fabrikamızda, laboratuvar ölçü ve test cihazları üretimi, proses kontrol cihazları üretimi, enerji dağıtım ve proses kontrol tabloları üretimi, elekt-

rik makinalarını bakım ve onarımı, eletro mekanik cihazların üretimi, endüstriyel denetim cihazlarının üretimi, süreç denetim otomasyon sistemleri yapımı, montaj çalışmaları ve eğitim çalışmaları yapılıyor. Bütün bu çalışmalar planlama, projelendirme, imalat, montaj, devreye alma ve satış sonrası hizmet konularını da kapsamaktadır.

EMO- Bu ürünler tamamen EMAF tarafından tasarlanıp üretiliyor?

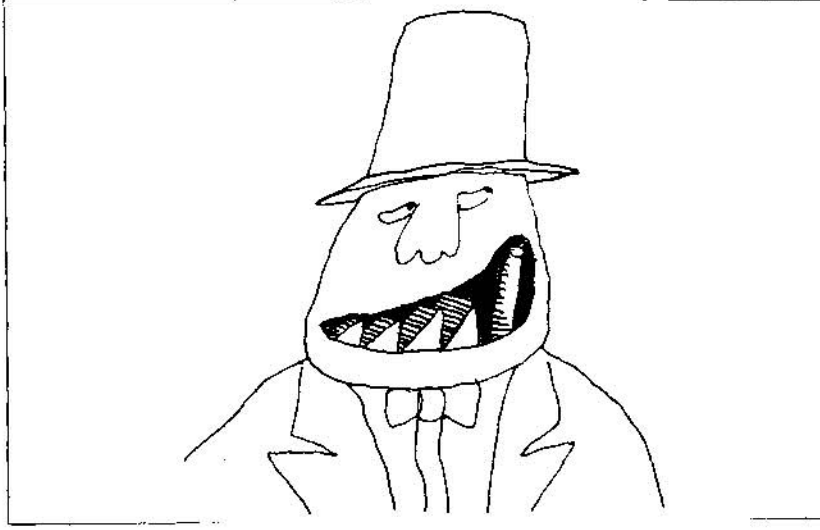
- Tamamen kendi tasarım ve üretimlerimiz. Türkiye Şeker sanayii kendi projesini kendisi yapan ülkemizdeki ender kuruluşlardandır. Hedefimiz Türk Şeker Sanayiini otomasyon ve süreç denetimi konusunda hedef ülkeler Danimarka ve İtalya seviyesine çıkarmaktır.

EMO- Bu ülkelerin ve Türkiye'nin şeker sanaiinde çalışan personel başına üretimi ne kadar?

- Türkiye'de şekerde çalışan kişi başına üretilen şeker miktarı yılda 46.6 ton, İtalya'da 127, 5 ton, Danimarka'da 327 ton. Önümüzdeki yıllarda otomasyona geçerek daha az işçiyle daha büyük miktarda şeker çıkarmak, verimliliği daha da artırmak çabamızdayız.

EMO- Peki EMAF'ın şeker sanayii dışındaki çalışmaları nelerdir?

- Pancarın ülke ekonomisine katkısından dolayı Şeker Fabrikaları Türkiye'de tarım alanında nasıl lokomotif sektör rolünü oynuyorsa, makina imalatında da aynı rolü üstlenmiştir. Erzincan, Turhal, Ankara, Eskişehir ve Afyon makina Fabrikaları makina imalatında Türkiye'de önder kuruluşlardır. Ankara Makina Fabrikası en büyük makinaları yapacak tezgahlara sahip, Avrupa'daki benzer kuruluşla-

rın seviyesinde bir fabrikadır. Burası çimento fabrikaları, büyük elektrik santralleri, büyük makineler yapabilecek bir fabrikadır. Bu özellikleriyle EMAF, şeker sanayiine destek olmanın yanı sıra demir-çelik, kağıt, çimento sanayilerine de katkıda bulunuyor. Bizim yaptığımız doğal akım motorları elektrik merkez kontrol sistemleri, endüstriyel denetim cihazları, doğru akım hız kontrol sistemleri SEKA'da, çimento fabrikalarında, Sümerbank'ta kullanılıyor. Bunun yanında büyük elektrik motorlarının onarımını da yapıyoruz. Kağıt sanayiinde de SEKA'nın süper kalender kağıt sarma sistemlerini yaptık. Arkasından komple kağıt makinalarının tahrik sistemini gerçekleştirdik. SEKA Dalaman, İzmit, Çaycuma Kağıt Fabrikalarında bizim kendi gruplarımız halen çalışmakta.

Kendi uğraşı alanımız olan şeker fabrikalarında da büyük bir otomasyon sistemi gerçekleştirdik. Bor ve Eskişehir Şeker Fabrikalarının pişirim otomasyon sistemleri tamamen kendi fabrikamız imkanlarıyla elde ettiğimiz tasarımla 1995 yılında devreye alındı ve iki yıldır başarıyla çalışıyor. Gururla söyleyebilirim ki fabrikamız Avrupa'nın önder kuruluşları ile rekabet edebilecek durumda, hatta onlardan daha üstün seviyededir. Mühendislerimiz sisteme tam manasıyla hakimdir. Yaptığımız sistem en iyisi ve maliyet yönünden de fevkalade düşük. Avrupalı'nın 1.5 milyon marka

yaptığı işi biz 750 bin marka gerçekleştirdik.

▼
"KiT'lerin başarısız olduğuna önce kendi kadroları inandırıldı..."

A

EMO- Sayın Çetinkaya, çok başarılı bir kamu işletmeciliği tablosu çizdiniz. Oysa son yıllarda kamu işletmelerinin verimsiz çalışmaları, bu yapıları ile ülke ekonomisine yük oldukları yönünde kanaatlar egemen oldu ve hızlı bir özelleştirme uygulamasına girildi. Siz ne düşünüyorsunuz Türkiye'deki kamu Kamu işletmeciliği ve Kamu işletmelerinin durumu hakkında?

- Ben kendimi sanayici olarak görüyorum. Kamuda görev yapan sanayici verimsiz olacak diye bir şart yok ki. Mühim olan o işletmenin iyi bir şekilde yönetilmesi. Bir şirket iyi de yönetilebilir kötü de yönetilebilir. Verimlilik tamamen yönetimle ilgili bir şey. Türkiye'nin en iyi teşkilatlanmış, en iyi yönetilen, en verimli kuruluşlarından birisi olan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. bile özelleştirmeye savunanlar tarafından diğer KiT'lerle beraber neredeyse kurulduğu günden beri işletme ekonomisinin bütün göstergele-

ri açısından en kötü performansı göstermekle, ekonomiye yarar değil sürekli yük getirmekle, kadroları her dönemde yeteneksiz ve becereksiz olmakla suçlandı. Bu suçlamalara herkesten önce KiT'lerin kendi kadrolarının inanması istendi ve ne yazık ki bunda büyük ölçüde başarılı olundu.

EMO- KiT yöneticileri özelleştirme propagandasının etkisinde kaldılar ve başarısız olduklarına kendileri de inandılar diyorsunuz- Başka ne gibi yöntemlerle kamu işletleri ekonomik yaşamdan dışlanmak isteniyor?

- Örneğin Ankara Sanayi Odası'nın biz de üyesiyiz. Her yıl verilen En İyi Verimlilik, Yeni Buluş, Yüksek İhracat ve Yüksek Vergi Ödüllerine biz de müracaat ettik. Dendi ki "siz özel kuruluş değilsiniz, biz bu ödülleri özel şirketlere veriyoruz." Neden özel şirketlere veriyorsunuz? "Çünkü senin bir rizikon yok. iflas gibi, batma gibi tehlikelerle karşı karşıya değilsin." Böyle söylüyorlar! Benim nasıl rizikolarım yok? Başarısız olursam görevden alanırım. İşletmem zarar ederse başarısız bir yönetici olarak adım anılır. Sonra ben de sanayiciyim. Buluşlar yaptım, pozisyoner yaptım, otomasyon işleri yaptım, somut örneklerim var. Önemli olan ülke ekonomisine yaptığı katkı değil mi?

EMO- Kabul edilmedi mi efendim başvurunuz?

- Hayır, edilmedi.. Bir çarpıcı örnek daha vereyim size: Bir iktisadi devlet teşekkülü ihale ilan çıkartıyor. Orada belirtilen şarta göre ihale uluslararası firmalara açık ve ihaleye sadece bu firmalara ile yetkili Türkiye temsilcileri iştirak edebilir. Bu ihaleye Türk firması katılmıyor. Ben Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin uluslararası firma olduğunu iddia ediyorum, makineler üretip satıyoruz, Rusya'da Özbekistan'da fabrikalar kuruyoruz, yurtdışına şeker alıp satıyoruz. "Hayır" diyorlar, "uluslararası firma ya-

bancı firmadır..." Yine bir şartname var aynı şekilde: hem Türkçe hem İngilizce basılmış; "Yerli ortaklan olması koşuluyla uluslararası firmalar ihaleye girecektir" diyor. Türkiye'de bu işi yapacak kimse yokmuş gibi yerli ortak şartı konuyor. Ben gidiyorum. "Ben Türk firmasıyım, yabancı ortağa ihtiyacım yok, ben bu işi kendim yaparım, daha evvel yaptığım işler de var" diyorum, referanslarımı da gösteriyorum, "biz öyle demedik" diyorlar. Peki ne dediniz? "Bakın altında İngilizcesi var: "international foreign company with the condition of partnerships with Turkish firms. Burada yabancı uluslararası firma ve Türk ortakları deniyor. Farklılık varsa İngilizcesi geçerlidir" diyorlar...

EMO- İngilizcesi nasıl geçerli olur? İki şartname varsa, altında yazmıyor mu İngilizcesi geçerlidir diye?

- Öyle bir şey yazmıyor... En azından Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dili Türkçedir. Türkiye'de ben İngilizce yazılmış bir belgeyi mi esas alacağım? Türkiye'de Türçeden başka dil mi konuşacağım?

▼
"KiT'ler devleti değil
devlet KiT'leri
sömürüyor"
▲

EMO- Sayın Çetinkaya, özelleştirme uygulamalarının çok da başarılı so-

nuçlar verdiğine dair fazla veri yok henüz. KiT yöneticilerin bile kendi başarısızlıklarına inandıran etkin bir popagandadan sözettiniz. Nasıl oluyor da özelleştirme böyle geniş kesimlerce bir çözümmüş gibi algılanıyor?

- 1984' den beri. yani 12 yıldır bu plan uygulanıyor. Bu planın başarısızlığını anlaşılması lazım artık. Enflasyon yüzde 80'lerde geziyor. İyi bir şey olsaydı enflasyon aşağıya inerdi. Enflasyonu düşürmek için bir yığın parasal tedbire başvuruluyor. Ne dediler? Enflasyonun sebebi kamu açıkları. Bunun faturasını da KiT'lere çıkardılar. KiT'ler kötü çalışıyor dediler, bize tasarruf tedbirleri uyguladılar, maaşlarımızı düşürdüler, yatırımlar yaptırılmadı. Bütün kamu kesiminde 1985 yılından beri yatırım yapılmıyor. Peki ne oldu? Kamu açıkları düştü mü?

Kamuoyu özelleştirme konusunda çok yanlış yönlendiriliyor. Örneğin çimento büyük ölçüde özel şirkete geçti. Çimento zam yapılıyor, kimsenin ruhu duymuyor. Gazeteler yazmaz oldular böyle şeyleri. Ama çimento devletin dindeyken on para zam yapılsa yer yerinden oynardı. Aynı şekilde Tekel ürünlerine de rahatlıkla zam yapılıyor; sigara üretiminin önemli bir kısmı da özel sektörün elinde. Tekstil sanayiinde yöne öyle. Kumaşa kor-kunç ölçüde zamlar oluyor kimse farkında değil. Eskiden de Altınyıldız vardı. Kula mensucat vardı, ama Sü-

merbank'ın Hereke kumaşı da vardı. Altınyıldız pahalı bulan gidip Sümerbank'tan alırdı kumaşını. Şimdi Sümerbank da batındı.

Bir de KiT'lerin devletin sırtında kambur olduğu iddiasına kendi işletmemi örnekleyerek cevap vermek istiyorum: iktisatta servetin aşınmaması esastır. Biz amortismanına 49 milyar lira ayırdığımız halde, amortismanına bile yatırım yapamıyoruz. 21 milyar liralık yatırım yapmışız, amortismanına Arada kalan 28 milyar lirayı devlet benden almış. Deniyor ya "KiT'ler devleti sömürüyor" diye; esas devlet KiT'leri sömürüyor!

Özelleştirmenin bir çözüm gibi algılanması ise tamamen paranın gücüyle gerçekleşti. Özelleştirilme reklamlarına 250 milyon dolar gibi bir rakam ayrıldı. Az para değil bu.

EMO- Kamu işletmelerinin reklam ve tanıtıma ayıracak parası yok mu efendim?

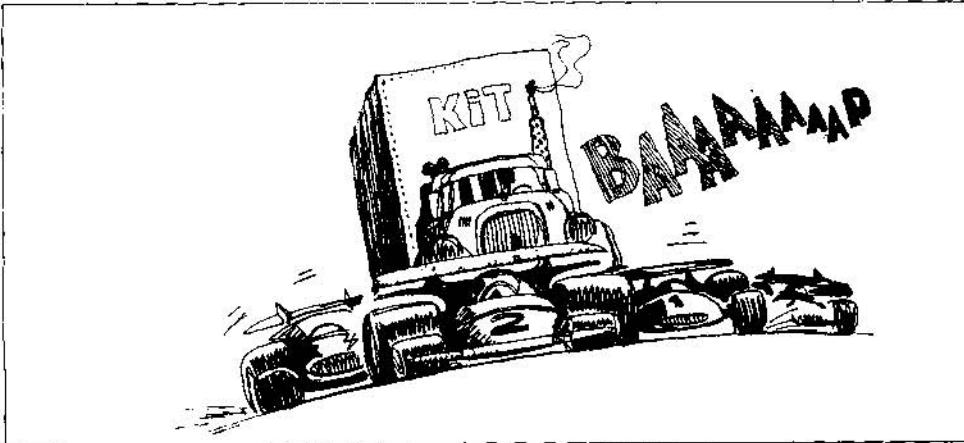
- Siz ne diyorsunuz.' Özelleştirme karşıtı reklam kampanyasına ayıracak 250 milyon dolar öyle mi? Biz bu parayla iki tane şeker fabrikası kurarız.

EMO- Özelleştirme kavramının Türkiye'nin gündemine yerleşmesinde uluslararası gelişmelerin rolü ne sizce?

- İki Almanya'nın birleşmesinden Türkiye'nin de etkilendiğini, daha doğrusu etkilendirildiğini düşünüyorum ben.

Doğu Almanya'daki pek çok kuruluşu özel sektöre sattılar. Sosyalist sistemin yazgısını Türkiye'ye de paylaşmak istiyorlar. Sanki Türkiye sosyalist bir ülkedeydi de sosyalizm yıkılınca kapılar açıldı...

Oysa Türkiye'de her zaman karma ekonomi vardı, özel mülkiyet hakkı zaten vardı. Niye

karma ekonomi modelini terkettik biz ? Onun ne kötülüğünü gördük? Türkiye'nin bütün kalkınma hamleleri karma ekonomi modelinin kararlılıkla uygulandığı dönemlerde gerçekleşmiştir.

▼
"Özelleştirmeye karşı
olan geniş bir kesim
var aslında ama
seslerini
duyuramıyorlar"
A

EMO- Yani özelleştirme uygulaması, uluslararası finans güçlerinin içeriden de destek bularak gerçekleştirdiği bir operasyondur, bir dayatmadır diyebilir miyiz?

- Tabii kesinlikle böyle düşünmek gerek. Aslında özelleştirme uygulamasına karşı olan geniş bir kesim olduğunu da düşünüyorum ben. Fakat onların sesleri cılız kalıyor, politik ve toplumsal alanda gereken etkiyi gösteremiyor. Söylediğim gibi, bu işin reklamına ayıracak 250 milyon dolarınız yoksa sesinizi duyurmanız zor olur.

EMO- Sayın Çetinkaya, bize biraz da sektörünüzde ve genel olarak Türkiye'de mühendislerin durumu ile ilgili görüşlerinizi anlatır mısınız- Özelleştirme uygulamasının mühendislik açısından getiri ve götürüleri ne olmuştur?

- 1984 yılında yapılan bir araştırmada, verimlilik artırma usulleri arasında en etkili teknik olarak mühendislik uygulamaları gösteriliyor. Özelleştirme uygulaması ile birlikte mühendislik hizmetleri en aşağıya çekildi.

Türkiye bir yabancı firmalar cenneti oldu. Türkiye'de artık yabancı genel müdürler, yabancı mühendisler çalışıyor, dolayısıyla bizim ekmeğimizi elimizden alıyorlar. Mühendislik hiz-

metlerinde yabancı mühendisi tercih etme eğilimi var.

T
"Türk mühendisi
kısaca alındı"
A

EMO- Türk mühendisleri nitelik bakımından yabancı mühendislerle rekabet edemiyor mu?

- Neden edemesin? Fırsat eşitliği verilse biz yabancı mühendislerden çok daha iyisini yaparız. Ne eğitimimiz, ne deneyimimiz onlardan eksik değil; hatta diyebilirim ki fazlamız bile var. Toplum olarak bir aşağılık duygusunun içine itildik. Zannediyoruz ki Avrupalı yaparsa iyisini yapar, biz hiç bir şeyi onlar gibi yapamayız...

Örneğin komple mühendislik hizmeti yaptığım için benim rekabet edebileceğim iki alan var, yani küçük sanayide benim iki tane rakibim var: Ostim ve Avrupa. Benim çalıştırdığım işçi sendikası, haftada 45 saat çalışıyor. OSTİM'deki işçi 70 saat çalışıyor. Ben her türlü sosyal imkanı sağlıyorum, fabrikam konfor içinde. Benim işçilik fiyatım 1.5 milyon lira, OSTİM'de 300 bin lira. Bu şartlar altında en seri imalatta OSTİM'le rekabet edemiyorum. Geriye kalıyor Avrupa, orada da ancak mühendislik hizmeti dolayısıyla rekabet edebiliyorum. Ancak bu sefer de önüme başka engeller çıkıyor, anlattığım gibi bu ihale uluslararası firmaya açıktır deniyor. yılın sanayicileri ödülüne sen katılamazsın deniyor. Kendi mühendisimize saygımız ve güvenimiz yok. Şimdi bizim fabrikamızın ürettiği bir makina arıza yapsa hemem "bizim yaptığımız iş bu kadar olur" feryatları başlar, oysa bir yabancı firmanın yaptığı makina bozulsa "Eh olur böyle şeyer; makinadır sonuçta"... Böyle çifte standart olur mu? İşte böyle bir kıskaçın pençesinde kıvrıyor Türk mühendisi. Hani Batı'yı gezip gören aydınlarımız orada karşılaştıkları hak-sızları görünce derler ya "Avrupa'da

Türk olmak zor" diye. Ben de diyorum ki asıl Türkiye'de Türk olmak zor!

EMO- Bu şartlar altında mühendisler arasındaki mesleki dayanışmanın yeterli olduğunu söyleyebilir misiniz?

- Mesleki dayanışmanın yeterli olduğunu nasıl söyleyebiliriz? Uluslararası firma katılabilir diyen şartnameleri de bizim meslektaşlarımız hazırlıyor, bir yabancı firma ile girdiğimiz ihalede "bu işi EMAF yapamaz, yabancı firma yapar" diye raporları da bizim meslektaşlarımız veriyor. Ve ne yazık ki (arkadaşlarımın büyük bir çoğunluğunu suçlamadan konuşuyorum) bu raporlar verilirken öyle küçük hesaplarla hareket ediliyor ki. Örneğin diyelim ki "üretim aşamasında malzeme kontrol edilecektir" diye bir şart var. Şimdi ihaleyi benim kazanmama durumumda gelip Ankara'daki fabrikalarımızı gezecek, ama diyelim ki Amerikan firması kazandığında arkadaşımız California'ya, NVashington'a gidecek.

Sonuç olarak mühendislerimiz dayanışma içerisinde değiller. Haksız rekabet engelini aşamıyoruz, yerli sanayinin desteklenmesi ve geliştirilmesi yönünde gereken çalışmalarını yapmıyoruz. Çalışma koşullarımızın ve ücretlerimizin düzeltilmesi konusunda sesimizi yeterince duyuramıyoruz. Bir alman meslektaşımız haftada 36 saat çalışırken biz 45 saat çalışıyoruz, aldığımız ücretler yetersiz. Bunlar yetmiyormuş gibi yabancı mühendisleri yüceltip kendimizi aşağılayarak kendi ülkemizde iş alanlarımızı yok ediyoruz. Tekrar tekrar vurgulamak istiyorum: Yabancı mühendise haksız yere itibar kazan-dırılması hepimizin sonu demektir.

EMO- Sayın Çetinkaya verdiğimiz bilgiler için çok teşekkür ederiz-

- Ben teşekkür ederim.